

РЕШЕНИЕ

№ 168

гр. Стара Загора, 28.04.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – СТАРА ЗАГОРА, II ТЪРГОВСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на първи април през две хиляди двадесет и шеста година в следния състав:

Председател: Румяна Б. Пенева

Членове: Иванела Ат. Караджова
Трифон Ив. Минчев

при участието на секретаря Даниела Ив. Илиева като разгледа докладваното от Иванела Ат. Караджова Въззивно търговско дело № 20265501000061 по описа за 2026 година

Производството е образувано по въззивна жалба на Т. Д. Т. срещу решение на Районен съд – Раднево, от 10.12.2025г. №140 /10.12.2025г. по гр.д. № 389/25г. по описа Районен съд – Раднево, с което е признато за установено, че дължи на „И.Ф.“ ЕООД, на основание чл. 422, ал. 1, вр. чл. 415, ал. 1 ГПК, вр. чл. 55, ал. 1, предл. 1 ЗЗД сумата от 236.50 лв. (двеста тридесет и шест лева и 50 ст.) – представляваща платена без правно основание сума по Договор за предоставяне на кредит от разстояние № 427198/01.03.2023 г., обявен за нищожен с Решение № 4 от 10.01.2024 г. по гр.д. № 608/2023 г. по описа на РС Раднево, ведно със законната лихва върху тази сума от подаване на исковата молба – 13.06.2025г., до окончателното изплащане на вземането, за която сума е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК № 167/29.04.2025 г. по ч.гр.д. № 285 по описа за 2025 г. на РС-Раднево.

Със същото решение „И.Ф.“ ЕООД е осъдено да заплати на адвокат А. З. Д. от САК, на основание чл. 38, ал. 2 от Закона за адвокатурата сумата от 480 лв. (четирисотин и осемдесет лева) с ДДС за оказана безплатна правна помощ на основание чл.38, ал. 1, т. 2 ЗАДв.

Във въззивната жалба на Т. Д. Т. са наведени доводи за незаконосъобразност на обжалваното решение, като се твърди, че е постановено в нарушение на материалния закон, а разгледано по същество е неправилно и необосновано, като в тази връзка се излагат фактически и

правни съображения.

Моли да бъде отменено Решение №140/10.12.2025г., като неправилно и се постанови друго, с което да се отхвърли предявеният от страна на „И.Ф.“ЕООД иск като неоснователен.

Моли да бъде осъден „И.Ф.“ЕООД да заплати на адвоката на въззивника сторените по делото разноски на основание чл.38, ал.1, т.2 от Закона за адвокатурата.

В законния срок е постъпил отговор на въззивната жалба от „И.Ф.“ЕООД, чрез юрисконсулт А.Г., в който се твърди, че въззивната жалба е недопустима, като са изложени подробни съображения в тази връзка.

Моли на основание чл. 248 от ГПК да им бъдат присъдени разноски в първоинстанционно производство.

Моли на основание чл.78, ал.3 от ГПК да им бъдат присъдени направените по делото разноски.

Моли да им бъде присъдено юрисконсултско възнаграждение в размер на 200 евро.

Постъпила е и частна жалба от „И.Ф.“ ЕООД, с която се обжалва Определение №21/14.01.2026г., постановено по гр.д.389/2025г. на Районен съд в частта за разноските.

Наведени са доводи, че обжалваното определение е неправилно, като са изложени съображения в тази връзка.

Моли да бъде отменено Определение №21/14.01.2026г., като бъде изменено Решение №140/10.12.2025г. на Районен съд –Раднево, като съгласно изхода на делото да не бъдат присъждани разноски в полза на адв.Д..

Алтернативно моли, възнаграждението да бъде намалено под установения минимум, съгласно реално положения адвокатски труд и съобразно правната и фактическа сложност на делото.

Постъпил е писмен отговор от Т. Д. Т. по частната жалба от „И.Ф.“ЕООД, с който моли да бъде потвърдено, като напълно правилно Определение № 21/14.01.2026г. на Районен съд –Раднево и да бъде отхвърлена подадената от страна на „И.Ф.“ ЕООД частна жалба, като неоснователна. Изложени са подробни съображения в тази връзка. Моли да бъде потвърдено определението.

Окръжен съд – гр. Стара Загора, в настоящия състав, след като обсъди данните по първоинстанционното и въззивното производства, намира за установено следното:

Съгласно разпоредбата на чл.269 ГПК въззивната инстанция дължи проверка за валидността на решението, за неговата допустимост, в обжалваната част, а за правилността му единствено на въведените в жалбата основания.

Обжалваното първоинстанционно решение е валидно и допустимо.

Първоинстанционното производство е образувано по реда на чл. 422 ГПК, след подадено от Т. Д. Т. възражение по чл. 414 ГПК срещу заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК №167/29.04.2025 г., издадена по ч.гр.д. №285 по описа за 2025 г. на РС-Раднево. Със заповедта в полза на „И.Ф.“ ЕООД е присъдена сума в размер на 236,50 лв., представляваща част от неоснователно преведена сума в общ размер на 1500 лева ведно със законната лихва считано от 29.04.2025 г. до окончателно изплащане на вземането.

В срока по чл. чл. 415, ал. 4 ГПК заявителят е предявил иск за установяване на вземането си, като е образувано гр.д. № 61/2026 г. по описа на ОС-Стара Загора.

Предявеният иск е с правно основание чл. 422 ГПК вр. с чл. 55, ал.1 ЗЗД. В доказателствена тежест на ищеца е да докаже предаването/получаването на исковата сума при начална липса на основание, т. е. когато още при самото получаване липсва основание за преминаването на блага от имуществото на едно лице в имуществото на друго. Основанието трябва да липсва не само при получаване на имуществената ценност, но и при предявяване на претенцията за реституция на даденото. В тежест на ответника е да докаже наличието на основание за получаването, съответно задържане на полученото, както и правопогасяващите си възражения.

По делото не се спори и първоинстанционният съд е обявил за безспорно обстоятелството, че между страните е сключен Договор за кредит от разстояние №427198 от 01.03.2023г. по който „И.Ф.“ ЕООД предоставил на Т. Д. Т. сумата 1500 лв., усвоена по личната банкова сметка на ответника в „Банка ДСК“ ЕАД.

В исковата молба кредиторът посочва, че Договор за предоставяне на кредит № 427198 от 01.03.2023 г. е недействителен на основание чл. 22 ЗПК във вр. с чл. 11, ал.1, т.9 ЗПК. Това е констатирано и от решаващият съдебен състав в мотивите на решение №4/10.01.2024 г., постановено по гр. дело №608/2023 г. по описа на Районен съд Раднево, с което са отхвърлени предявените от ищеца "И.Ф." ЕООД срещу ответника Т. Д. Т. искове за признаване дължимостта на следните суми: 62,50 лв. – главница, и 43,30 лв. – договорна лихва за периода 30.05.2023 г. – 29.06.2023 г., претендирани на основание Договор за предоставяне на кредит № 427198 от 01.03.2023 г. Съгласно утвърдената съдебна практика и правна теория мотивите на цитирания съдебен акт имат доказателствена сила в последващия процес.

От заключението на назначената в първоинстанционното производство съдебно-икономическа експертиза се установява, че общият размер на всички заплатени по кредита от кредитополучателя на ищцовото дружество вноски във връзка с процесния договор за потребителски кредит е 1638,50 лева, от които 1263,50 лева са разпределени за погасяване на главницата по кредита в размер на 1500 лева. С останалата сума от 375,00 лева са погасени разноси по предходни дела - ч. гр. дело №59/2024; ч. гр. дело №125/2024; ч. гр. дело

№230/2024; ч. гр. дело №420/2024 г. и ч. гр. дело №640/2024 по описа на РС Раднево, по които са издадени заповеди за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК. С оглед установеното от вещото лице, дължима от кредитополучателя на ищцовото дружество сума е в размер на 236,50 лв.

При извършена служебна проверка първоинстанционният съд е установил, че всички вземания по издадените заповеди за изпълнение, представляват част от дадена в заем сума в общ размер от 1500 лв. по недействителния договор за кредит от разстояние № 427198/01.03.2023 г., сключен между Т. Д. Т. и „И.Ф.“ ЕООД. Поради това, законосъобразно първоинстанционният съд е приел, че в случая ищцовото дружество правилно е приложило разпоредбата на чл. 76, ал. 2 от ЗЗД и постъпилите частични плащания за дължимата чиста стойност по договора за кредит, са отнесени първо да покрият разноските, а с остатъка е погасявана главницата по договора за кредит. Независимо, че вземанията за главница и съдебни разноски са юридически самостоятелни вземания, те са части от общия дълг към кредитора и при частично плащане законът винаги дава предимство на разноските, които се погасяват първи.

Дори да се възприеме тезата на пълномощника на въззивника, че се касае за различни дългове, доколкото вземанията произтичат от различни правопораждащи факти, без да се отчита, че съдебните разноски са направени за събирането на конкретния дълг, отново законът е приложен правилно, тъй като е погасено първо по-обременителното задължение.

Възражението във въззивната жалба, че при прилагане на разпоредбата на чл. 23 ЗПК, за да се установи дали е налице непогасена част от главницата, от общо погасените суми в размер на 1638,50 лв. съдът е следвало да извади стойността на усвоената главница от 1500 лв., за да установи, че искът на дружеството е неоснователен и следва да бъде отхвърлен, е неоснователно. Доколкото производствата, в които са присъдени тези разноски, са приключили с влезли в сила крайни актове, е немислимо да се обсъжда дали изначално в полза на дружеството-кредитодател е следвало да бъдат възлагани разноски, и в случай, че същите бъдат присъдени дали да не бъде позволено на кредитора, получавайки плащания по кредита, да разпределя суми и за получените съдебни разноски.

Предвид изложеното, обжалваното решение е правилно и следва да бъде потвърдено.

Относно частната жалба от „И.Ф.“ ЕООД срещу определение №21/14.01.2026г., постановено по гр.д.389/2025г. на Районен съд.

С обжалваното определение, първоинстанционният съд е отхвърлил изцяло като неоснователна молбата на „И.Ф.“ ЕООД за изменение на постановеното по делото решение №140 от 10.12.2025 г. в частта за разноските, като е приел, че независимо, че предявения иск е основателен и същият е уважен изцяло, тъй като дружеството е злоупотребило с процесуалните си права и е упражнило същите във вреда на ответника.

Поради това в полза на ищеца не са присъдени разноски и същият е осъден да заплати адвокатско възнаграждение на процесуалния представител на ответника в размер на 480 лв., за което са изложени мотиви, че същото съответства на фактичката и правна сложност на делото, както и на цената на предявените искове.

Всеки да има право на съдебна защита, като това право трябва да се упражнява добросъвестно. Злоупотребата с право е противоправна, тя е налице, когато правото се упражнява недобросъвестно – за да бъдат увредени права и законни интереси на други, но също и в противоречие с интересите на обществото. Злоупотреба с право е налице при превратно упражняване на право, когато с предприетите действия се цели заобикаляне на закона или увреждане на другата страна. Недопустимо е да се упражняват права с цели, различни от целите, за защита на които същите са уредени.

В случая се установява, че за събиране на вземането си по договор за кредит от разстояние № 427198/01.03.2023 г., сключен между Т. Д. Т., след постановяване на решение № 4/10.01.2024 г. по гражданско дело № 608/2023 г. по описа на РС-Раднево, „И.Ф.“ ЕООД е инициирало шест заповедни производства за части от вземането си към ответника, по които са генерирани разноски. Разделянето на едно вземане на много малки части, като за всяка от тях се завежда отделно дело, несъмнено натоварва длъжника със съдебни разноски - адвокатски хонорари и такси, за всяко дело поотделно. Доколкото кредиторът е можел след постановяване на решението по гр.д. № 608/2023 г. на РС-Раднево да предяви по съдебен път цялото си вземане, а не да инициира цели шест, тези му действия сочат на явна злоупотреба с процесуални права по смисъла на чл. 3 от ГПК.

С оглед изложеното, въззивният състав споделя напълно изводите на първоинстанционния съд, че в случая е налице хипотеза на злоупотреба с право и в полза на ищеца не следва да се присъждат разноски.

Относно определеното в полза на процесуалния представител на ответника адвокатско възнаграждение, съдът счита, че същото не е прекомерно. При определяне размера на адвокатското възнаграждение първоинстанционният съд е съобразил приетите в съдебната практика критерии - фактичката и правна сложност на делото и извършената от адвоката работа.

С оглед изложеното, обжалваното определение на РС-Раднево следва да бъде потвърдено изцяло като правилно и законосъобразно.

По разноските:

Съобразно изхода на делото, въззиваемият "И.Ф." ЕООД има право на разноски. Такива, обаче не следва да се присъдят по изложените по-горе съображения за злоупотреба с процесуални права от страната.

Водим от горните мотиви, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение №140/10.12.2025г., постановено по гр.д.№ 389/25г. по описа Районен съд – Раднево.

ПОТВЪРЖДАВА определение №21/14.01.2026г., постановено по гр.д.389/2025г. на Районен съд.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____